

ROZSUDOK**V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a z členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej v právnej veci navrhovateľky obchodnej spoločnosti **H. (Slovensko), a. s., so sídlom R., IČO: X.**, proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu v Ž., so sídlom A. Kmet'a 17, Ž.**, za účasti účastníkov konania **1/ I.**, nar. X., bytom P., **2/ J.**, rod. O., nar. X., bytom J., **3/ D.**, nar. X., bytom L.S., **4/ J.**, nar. X., bytom L.C., **5/ Z.**, rod. H., nar. X., bytom L.M., **6/ A.**, nar. X., bytom L.L., **7/ E.**, nar. X., bytom L.S., **8/ I.**, nar. X., bytom L.L., **9/ I.**, nar. X., bytom L.L., **10/ J.**, nar. X., bytom L.B., **11/ M.**, nar. X., bytom L.L., **12/ Z.**, rod. B., nar. X., bytom L.S., **13/ A.**, nar. X., bytom Ž.B., **14/ M.**, nar. X., bytom L., **15/ P.**, nar. X., bytom L., **16/ M.**, nar. X., bytom C.L., **17/ A.**, rod. Z., nar. X., bytom L.L., **18/ V.**, rod. H., nar. X., bytom C.L., **19/ E.**, bytom L., **20/ Š.**, nar. X., bytom L.L., **21/ A.**, nar. X., bytom B.L., **22/ A.**, nar. X., bytom B., **23/ A.**, nar. X., bytom C.L., **24/ M.**, nar. X., bytom L.L., **25/ T.**, nar. X., bytom Ž.L., **26/ A.H.**, rod. Š., nar. X.L., **27/ A.H.**, rod. H., nar. X., bytom H., **28/ M.H.**, rod. Č., nar. X., bytom N.L., **29/ J.**, nar. X., bytom C.L., **30/ T.**, nar. X., bytom S.L., **31/ V.**, nar. X., bytom N.L., **32/ E.**, nar. X., bytom Ž., **33/ M.**, nar. X., bytom Š., **34/ I.**, nar. X., bytom G.Ž., **35/ J.**, rod. H., nar. X., bytom B.L., **36/ R.**, rod. P., nar. X., bytom C.L., **37/ J.**, rod. S., nar. X., bytom C.L., **38/ Ing. J.**, nar. X., bytom A., **39/ K.**, nar. X., bytom L.L., **40/ B.**, rod. M., nar. X., bytom M.L., **41/ T.**, nar. X., bytom C.L., **42/ N.**, rod. P., nar. X., bytom C.L., **43/ A.**, nar. X., bytom S.L., **44/ J.**, nar. X., bytom L.L., **45/ MUDr. J.**, nar. X., bytom O., **46/ L.**, nar. X., bytom C.L., **47/ R.**, nar. X., bytom L.L., **48/ T.**, nar. X., bytom B.L., **49/ V.**, nar. X., bytom Š.L., **50/ B.**, rod. K., nar. X., bytom S.L., **51/ A.**, rod. H., nar. X., bytom C.L., **52/ H.P.**, rod. P., nar. X., bytom C.L., **53/ A.A.**, nar. X., bytom M.L., **54/ A.**, nar. X., bytom C.L., **55/ A.**, nar. X., bytom S.L., **56/ E.**, nar. X., bytom C.L., **57/ I.**, nar. X., bytom

P.Ž., **58/ Ing. J.J.**, nar. X., B.L.L., **59/ H.**, rod. R., nar. X., B.L.L., **60/ A.**, rod. T., nar. X., bytom N.L., **61/ F.**, nar. X., bytom N.L., **62/ Z.**, rod. K., nar. X., bytom P., **63/ L.**, nar. X., bytom B., **64/ K.**, nar. X., bytom S.L., **65/ L.**, nar. X., bytom S.L., **66/ M.**, nar. X., bytom Májová č. 285/12, L., **67/ M.**, nar. X., bytom Ž.L., **68/ Š.**, nar. X., bytom B.B., **69/ H.S.**, rod. S., nar. X., bytom C.L., **70/ K.**, nar. X., L., **71/ T.**, nar. X., bytom Ž.L., **72/ A.**, rod. B., nar. X., bytom C.L., **73/ V.**, nar. X., bytom Ž.L., **74/ K.**, rod. P., nar. X., bytom C.L., **75/ J.**, rod. H., nar. X., bytom S.L., **76/ V.**, nar. X., bytom L., **77/ A.Š.**, rod. V., nar. X., bytom Na Z., Ž. - B., **78/ D.Š.**, rod. S., nar. X., bytom C.L., **79/ P.**, nar. X., bytom L.L., **80/ A.**, rod. P., nar. X., bytom G.Ž., **81/ I.**, nar. X., bytom P.Ž., **82/ E.**, rod. H., nar. X., bytom L.B., **83/ V.**, rod. P., nar. X., bytom Ž.L., **84/ A.A.**, nar. X., bytom S.Ž., **85/ E.**, nar. X., bytom C.L., **86/ D.**, nar. X., bytom Š.L., **87/ J.**, nar. X., bytom Š.L., **88/ J.**, nar. X., Ž.L., **89/ A.V.**, rod. R., nar. X., bytom S.L., **90/ Š.**, nar. X., bytom BR.Ž., **91/ Ing. T.**, nar. X., bytom N.L., **92/ D.Š.**, nar. X., bytom C.L., **93/ Z.**, nar. X., bytom Š.L., **94/ H.**, nar. X., bytom C.L., **95/ T.**, nar. X., bytom B.L., **96/ H.**, nar. X., bytom B., **97/ A.**, nar. X., bytom C., **98/ V.H.**, bytom N.L., **99/ S.**, bytom H.L., **100/ R.**, nar. X., bytom S.L., **101/ O.M.**, nar. X., bytom C.L., **102/ J.**, nar. X., bytom O., **103/ Š.**, nar. X., bytom L.L., **104/ L.**, nar. X., bytom N.L., v zastúpení splnomocneným zástupcom **Ing. A. R., bytom M.L.**, v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu odporcu č. ObPÚ-2008/00215/R-GP-218 z 01. februára 2008, a o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Ž. z 29. septembra 2008, č. k. 23Sp/31/2008-96, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Ž. z 29. septembra 2008, č. k. 23Sp/31/2008-96 **potvrďuje**.

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Ž. podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporcu č. ObPÚ-2008/00215/R-GP-218 z

01. februára 2008 vydané vo veci reštitučného nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“ alebo „zákon o pôde“). Týmto rozhodnutím odporca v spojení s opravou rozhodnutia vykonanou pod č. ObPÚ 2008/00215 zo dňa 12.03.2008 rozhodol podľa § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb., že oprávnené osoby špecifikované v časti I. bod A.I. štátny občania SR spĺňajú podmienky § 4 ods. 2 písm. c/, e/ a § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb. vo veci uplatnenia reštitučného nároku okrem iného na pozemnoknižné parcely zapísané v pozemkovej knihe vo vložke č. X., okrem iného pk. parc. č. X. kat. úz. L., nakoľko ako občania SR spĺňajú podmienky § 4 ods. 2 písm. c/, e/, § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb.. Súčasne v či. II. výroku rozhodnutia správny orgán rozhodol, že oprávneným osobám špecifikovaným v bode I.A, B sa priznáva dňom právoplatnosti rozhodnutia vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. L. aj vo vzťahu k EKN parc. č. X./1 pôvodne pozemnoknižná parcela č. X. zapísaná vo vložke č. X, vedenej ako EKN parcela na LV č. X. kat. úz. L.

Krajský súd tak rozhodol preskúmajúc napadnuté rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 250l ods. 1 a nasl. OSP, keď dospel k názoru, že rozhodnutie odporcu je zákonné a vecne správne.

Z obsahu spisového materiálu mal prvostupňový súd preukázané, že reštitučný nárok bol uplatnený písomným podaním zo dňa 28. decembra 1992 adresovaným Pozemkovému úradu Ž., z obsahu ktorého súd zistil, že uplatnenie nároku podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. si uplatnil v záhlaví žiadosti označený Lesný a pasienkový urbariát spoločentiev obce L. a Ílové, okres Ž. vo vzťahu k pozemkovoknižným parcelám zapísaným v pk. vložke č. 218 v kat. úz. L., za ktoré konal Ing. A. R. ako predseda. Z tohto písomného podania je zrejmé, že k uplatnenému nároku sa vzťahuje údaj, a to zoznam pôvodných vlastníkov oprávnených osôb urbariátu, zoznam nových vlastníkov, dedičov alebo správcov a výpis pozemkovej knihy (majetková podstata). Súčasťou podania bolo potvrdenie Obecného Úradu L., že Ing. A. R., Ing. J. R. a A. Č. sú oprávnení zastupovať a jednať za Spoločenstvo urbárnikov Í. a L., nakoľko na zhromaždení týchto urbárnikov konaného 30. marca 1992 boli väčšinou podielov hlasov zvolení za predsedu a dvoch podpredsedov. Taktiež súčasťou písomného podania je potvrdenie Obce L., že valné zhromaždenie urbárnikov urbariátu L. a I. dňa 30.03.1992 udelilo plnú moc na zastupovanie podľa zákona č. 229/1991 Zb. Ing. A. R., Ing. J. R. a A. Č. Súčasťou uplatneného reštitučného nároku je aj zoznam osôb, ktoré sa zúčastnili zakladajúcej

schôdze urbárskeho spoločenstva dňa 30.03.1992 s označením mena, priezviska osoby, ako aj podpisu konkrétnej osoby na prezenčnej listine.

Ako vyplýva z výrokovvej časti rozhodnutia správny orgán rozhodol v danom prípade o právach konkrétnych fyzických osôb, ktoré okrem iného sú členmi Lesného a pasienkového urbariátu spoločenstiev obcí L. a Í., okres Ž., ktoré sa pretransformovalo na spoločenstvo s právnou subjektivitou. V rozhodnutí ako aj na pojednávaní pred krajským súdom správny orgán uviedol, že konal a rozhodoval vo vzťahu ku konkrétnym fyzickým osobám, ktorých určito a zrozumiteľne označil ako oprávnené osoby vo výrokovvej časti preskúmaného rozhodnutia, pričom rozhodoval len opravách tých osôb, ktoré sa v zozname členov zakladajúcej schôdze urbárskeho spoločenstva zo dňa 30.03.1992 nachádzajú a zúčastnili sa tejto schôdze, a ktoré ako vyplýva aj z obsahu ďalších listín, splnomocnili Ing. A.A., Ing. J.J. a A. Č., aby ich zastupovali v reštitučnom konaní podľa zákona č. 229/1991 Zb.

Podľa názoru krajského súdu postup správneho orgánu bol zákonný, keď vyhodnotil žiadosť o uplatnenie reštitučného nároku zo dňa 28. decembra 1992 podľa obsahu. Z obsahu samotnej žiadosti, ktorá síce je označená v záhlaví Lesný a pasienkový urbariát spoločenstiev obce L., I., okres Ž., a ktorú podpísal ako predseda Ing. A. R., je však zrejmé, že súčasťou uplatneného reštitučného nároku sú údaje a zoznamy pôvodných vlastníkov (oprávnených osôb) a zoznamy nových vlastníkov (dedičov alebo správcov). Vzhľadom na pripojené prílohy z 28. decembra 1992, ktoré boli adresované Pozemkovému úradu v Ž., je zrejmé, že v mene členov urbárskeho spoločenstva, ktorí založili toto spoločenstvo zakladajúcou schôdzou 30.03.1992, ktorí sú identifikovaní menom a priezviskom, si reštitučný nárok uplatnila splnomocnená osoba, a to Ing. A. R., ktorý sa stal súčasne predsedom predmetného lesného a pasienkového urbariátu. Súd dospel k záveru, že z písomného podania z 28. decembra 1992 vrátane všetkých jej príloh a z jeho obsahových náležitostí je zrejmé, že reštitučný nárok si uplatnili konkrétne fyzické osoby, ktoré sú uvedené menom a priezviskom v zozname, ktorý sa týka zoznamu účastníkov zakladajúcej schôdze urbárskeho spoločenstva, ktorí, čo nebolo v konaní sporné, splnomocnili osoby predsedu a dvoch podpredsedov na to, aby ich zastupoval v reštitučnom konaní.

Citujúc ustanovenia § 22, 23 a 24 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.1992 krajský súd z obsahu predložených listinných dôkazov mal preukázať, že osoby, ktoré sú uvedené menom a priezviskom v zozname zakladajúcej schôdze

urbárskeho spoločenstva zo dňa 30.03.1992 splnomocnili, ako vyplýva aj z uznesenia tohto zhromaždenia podľa zákona č. 229/1991 Zb.. Toto plnomocenstvo nestanovuje, že Ing. A. R., Ing. J. R. a A. Č. sú oprávnení konať spoločne a nerozdielne vo veci zastupovania ostatných členov urbáriátu, a teda vo veci uplatneného reštitučného nároku. Podľa názoru krajského súdu je súladné so zákonom, aby uvedené osoby aj podľa zákona č. 229/1991 Zb. zastupovala len jediná osoba z týchto troch osôb. V danom prípade splnomocnitelia, jednotliví členovia urbáru označení a prítomní na ustanovujúcej schôdzi dňa 30.03.1992 nestanovili, že uvedené tri osoby sú oprávnené a spôsobilé jednotlivých členov urbáru zastupovať výlučne v spoločnom konaní. Pokiaľ takýmto spôsobom plná moc nebola udelená, čo v konaní preukázané nebolo, sú podľa názoru krajského súdu oprávnené tieto osoby zastupovať jednotlivých členov urbáru ako oprávnené osoby aj samostatne, teda v danom prípade potom mohol a bol spôsobilý aj Ing. A. R. uplatniť v zákonnej lehote reštitučný nárok podľa zákona č. 229/1991 Zb. za všetkých prítomných členov urbáriátu, ktorí boli prítomní a zúčastnili sa zakladajúcej schôdze dňa 30.03.1992 na príslušnom orgáne.

Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že odvolací dôvod, v ktorom navrhovateľka uviedla, že reštitučný nárok si neuplatnili fyzické osoby v zmysle zákona č. 229/1991 Zb., ale subjekt označený ako Lesný a pasienkový urbariát spoločenstiev obce L. a Ílové, okres Ž., nie je dôvodný a nevyplýva z obsahu podanej reštitučnej žiadosti z 28.02.1992, a taktiež neobstojí tvrdenie navrhovateľky, že v danom prípade rozsah plnomocenstva, ktoré jednotliví členovia urbáriátu udelili trom funkcionárom urbáriátu (konkrétnym trom fyzickým osobám) oprávňovalo týchto splnomocnencov konať za splnomocniteľov (fyzické osoby, ktoré sa zúčastnili ako členovia urbáru ustanovujúcej schôdze 30.03.1992) výlučne spoločne.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí podrobne vyvrátil aj tvrdenie navrhovateľky, že správny orgán nerozhodol zákonne o jej návrhu na odkladovanie vecného bremena a práva prechodu a prejazdu cez CKN parc. č. X. v prospech vlastníka v CKN X. v rozsahu, tak ako žiadala navrhovateľka v písomnom podaní zo 17.12.2007, ako aj námietku týkajúcu sa tvrdenia, že Cementáreň L., a. s., ku dňu účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. neexistovala a navrhovateľka nie je právnym nástupcom Cementárne L., n. p., a teda nie je ani v postavení povinnej osoby.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250l OSP v spojení s § 246c a § 142 ods. 1 OSP tak, žiadnemu z účastníkov konania nepriznáva náhradu trov konania, nakoľko navrhovateľ v konaní úspech nemal a odporca a ostatní účastníci konania si trovy konania neuplatnili, a preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka namietajúc, že podľa jej názoru nedošlo k riadnemu a včasnému uplatneniu reštitučného nároku v súlade so zákonom č. 229/1991 Zb., nakoľko uvedené osoby si neuplatnili svoj nárok v lehote podľa § 13 cit. zákona. Namietala nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, pričom zotrvala na svojej domnienke, že nárok na vydanie nehnuteľností zo dňa 28.12.1992 bol uplatnený Lesným a pasienkovým urbáriátom spoločenstiev obce L., Í. v zastúpení Ing. A. R. ako predseda, ktorý žiadal vydať nehnuteľnosti spoločenstvu Lesný a pasienkový urbáriát spoločenstiev obce L., Í. Podľa navrhovateľky, ak teda Lesný a pasienkový urbáriát spoločenstiev obce L., Ílové nekonal vo svojom mene, ale v mene svojich členov ako oprávnených osôb, musel by mať právnu subjektivitu a musel byť na to splnomocnený svojimi členmi. Poukázala na to, že v danom čase (30.03.1992), kedy vzniklo uvedené spoločenstvo, však neexistovala žiadna právna úprava (vid' odôvodnenie uvedené v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu zo dňa 04.03.2008), ktorá by uvedenému spoločenstvu priznala právnu subjektivitu, a preto nie je právne možné si ako zástupcu zvoliť osobu, ktorá právne neexistuje. Spoločenstvo teda v čase uplatnenia nároku nemohlo byť podľa navrhovateľky ani oprávneným zástupcom svojich členov ako oprávnených osôb a A. R. teda konal ako predseda v mene neexistujúceho subjektu. Tiež vytýkala krajskému súdu, že nezobral do úvahy znenie § 31 odsek 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „ak v plnomocenstve udelenom niekoľkým splnomocnencom nie je určené inak, musia konať všetci spoločne“. To znamená že keďže plnomocenstvo zo dňa 30.03.1992 nestanovuje inak (napr. že môže konať každý samostatne), musia konať všetci spoločne. Keďže zákon č. 229/1991 Zb. neobsahuje žiadne špeciálne ustanovenie pokiaľ ide o zastupovanie oprávnených osôb, platí podporne toto generálne ustanovenie Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené nemohol Ing. A. R. ako fyzická osoba sám platne a záväzne zastupovať ostatných členov ako oprávnené osoby.

Z uvedených dôvodov nesprávneho právneho posúdenia je podľa navrhovateľky uvedený rozsudok ako aj rozhodnutie ObPÚ v Ž. v rozpore so zákonom a keďže neboli navrhované v zmysle § 221 odsek 1 písm. h/ OSP žiadne nové dôkazy, žiadala, aby v zmysle

§ 220 OSP Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil uvedený rozsudok tak, že zrušuje rozhodnutie ObPÚ v Ž.

Odporca sa k odvolaniu písomne vyjadril súc presvedčený, že rozhodnutie č. ObPÚ 2008/00215/R-GP-218 zo dňa 01.02.2008 nie je v rozpore so zákonom, čo potvrdil aj Krajský súd v Ž. vo svojom rozsudku č. 23Sp/31/2008-96 zo dňa 29.09.2008. Žiadal preto Najvyšší súd Slovenskej republiky o potvrdenie rozsudku Krajského súdu v Ž. a tým aj rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Ž.

Účastník konania Cementáreň L., a. s. sa stotožnil v plnom rozsahu s dôvodmi odvolania, tak ako ich uviedol navrhovateľ ako aj s jeho návrhom – žiadosťou, aby v zmysle § 220 ods. 3 OSP súd zmenil uvedený rozsudok tak, že rozhodnutie ObPÚ v Ž. č. 2008/00215/RÍP218 zo dňa 01.02.2008 zrušuje.

Slovenský pozemkový fond vo svojom písomnom vyjadrení sa v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím, ako aj odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Ž.

Ostatní účastníci odvolací návrh nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech.

Predmetom správneho konania bolo rozhodnutie podľa zákona č. 229/1991 Zb., ktorým odporca rozhodol o reštitučnom nároku oprávnených osôb ako aj dedičov oprávnených osôb, ktoré počas konania zomreli, označených v bode I. A, B rozhodnutia a priznal im dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia vlastnícke právo k nehnuteľnostiam

v kat. území L. označeným v bode II. rozhodnutia. V bode III. rozhodol o nepriznaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v tomto bode označeným a v bode IV. nepriznal vlastnícke právo osobám, ktoré 1. nepredložili v zákonom stanovenej lehote potrebné doklady na preukázanie príbuzenského vzťahu k pôvodným vlastníkom, 2., ktoré si neuplatnili nárok v zákonom stanovenej lehote, a 3. osobám, ktoré nespĺnili podmienky § 4 ods. 1, 2 písm. a/ až e/ zákona č. 229/1991 Zb. a v bode V. vylúčil rozhodovanie o nároku v tomto bode označených osôb na samostatné konanie.

Účelom reštitučných zákonov, ktoré sa stali súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky po skončení totalitného režimu, bolo vytvoriť zákonný rámec na odstránenie nedemokratických zásahov tohto štátneho režimu do jednotlivých sfér života spoločnosti a umožniť prinavrátenie pôvodného stavu.

Účelom zákona č. 229/1991 Zb. v platnom znení je zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd z obdobia rokov 1948 až 1990, obnovenie pôvodných vlastníckych vzťahov k pôde a úprava niektorých vlastníckych vzťahov v uvedených súvislostiach. Pri výklade ustanovenia § 1 citovaného zákona o rozsahu pôsobnosti tohto zákona, je potrebné mať na zreteli záujem oprávnených osôb, pokiaľ uplatnili výzvou nárok na vydanie vecí, pôdy, budov a stavieb patriacich k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, ak sa obrátili na organizácie, o ktorých podľa objektívnych hľadísk boli presvedčené, že ich majetok držia, a to v lehotách uvedených v zákone č. 229/1991 Zb..

Najvyšší súd Slovenskej republiky k interpretácii zákona č. 229/1991 Zb. uvádza, že aj v tomto prípade sa jedná o reštitučný zákon, ktorým sa demokratická spoločnosť snaží aspoň čiastočne zmierniť následky minulých majetkových a iných krívd, spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Štát a jeho orgány ako aj obce sú teda povinné postupovať v konaní podľa tohto zákona v súlade so zákonnými záujmami osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná. Tento výklad vychádza zo skutočnosti, že zmyslom všetkých reštitučných zákonov bolo zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v rozhodnom období. Ak teda zákonodarca si bol vedomý, že odstránenie všetkých krívd nie je reálne a že sa musí uspokojiť len s nápravou niektorých, nemožno

potom pripustiť, aby výklad týchto právnych predpisov bol natoľko dogmatický a ústavne nekonformný, že by zakladal de facto voči niektorým osobám krivdy nové.

Podľa § 4 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb. oprávnenou osobou je štátny občan ČSFR, ktorý má trvalý pobyt na jej území a ktorého pôda, budovy a stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo na iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 01. januára 1990 odňatím bez náhrady postupom podľa zákona SNR č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.

V doterajšom konaní obsahom spisového materiálu bolo preukázané, že pôda bývalých urbárikov L. a bývalých urbarialistov Í. bez náhrady prešla podľa zákona č. 81/1949 Zb. SNR do vlastníctva Jednotného roľníckeho družstva v L. Bývalí urbárik L., Í. sú preto oprávnenými osobami podľa § 4 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 písm. d/ zákona o pôde. Taktiež nebolo sporné, ktoré nehnuteľnosti sú predmetom uplatneného nároku.

Základným predpokladom pre vydanie veci v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. je písomná výzva oprávnenej osoby povinnej osobe, preukázanie nároku na vydanie veci a uvedenie spôsobu jej prevzatia štátom. Nárok uplatní oprávnená osoba na pozemkovom úrade a zároveň vyzve povinnú osobu na vydanie nehnuteľnosti. Právo na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 môže oprávnená osoba uplatniť do 31. decembra 1992 (§ 9 ods. 1 a § 13 ods. 1 zákona o pôde). Pokiaľ sa uplatňoval nárok na vydanie majetku bývalých urbárikov, bola táto lehota predĺžená do 31. decembra 1993 s tým, že dôkazy možno pozemkovému úradu predložiť najneskôr do 31. decembra 1995, inak právo zaniklo (§ 42a ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb.). Ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. bližšie nevymedzuje obsah pojmu „výzva“. Za písomnú výzvu treba považovať jednostranný právny úkon, ktorý spĺňa náležitosti podpísané právnym poriadkom pre platný právny úkon (najmä náležitosti uvedené v ustanoveniach § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka), ktorým oprávnená osoba vyzýva povinnú osobu, aby jej vydala vec, ktorú ku dňu účinnosti tohto zákona má v držbe.

Zákon č. 229/1991 Zb. neupravil reštitúcie špecifické pre podmienky Slovenska. Preto ich rieši republikový právny predpis, a to štvrtá časť zákona SNR č. 330/1991 Zb.

o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 330/1991 Zb.“).

Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb. spoluvlastníckymi podielmi, ktoré sa majú vydať podľa osobitného predpisu alebo ku ktorým zaniká užívacie právo, sa rozumejú aj užívacie podiely alebo iné práva na spoločných nehnuteľnostiach, na ktoré sa vzťahovali predpisy o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov. Ak nemožno výšku pôvodných podielov určiť, považujú sa ich podiely za rovnaké. Nie je prekážkou vydania pozemku, ak je zastavaný stavbou vo vlastníctve oprávnenej osoby; v týchto prípadoch na poskytnutie náhrady platia všeobecné predpisy.

Na uplatňovanie nároku na vydanie nehnuteľnosti a nárokov vyplývajúcich zo spoluvlastníctva v pozemkových úpravách určia oprávnené osoby (spoluvlastníci) spoločného zástupcu (spoločných zástupcov) a spôsob jeho konania; na to je potrebný súhlas majiteľov väčšiny podielov (§ 37 ods. 2 zákona SNR č. 330/1991 Zb.).

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia bývalí členovia urbáru mohli poveriť svojho zástupcu na uplatnenie nároku na vydanie nehnuteľnosti. Toto poverenie musí byť zrozumiteľné, jednoznačné a formulované tak, aby bolo bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, kto je povereným spoločným zástupcom, ktoré osoby poverenie udelili a na aký konkrétny právny úkon bolo udelené.

V preskúmvanej veci odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že dôvody uvedené navrhovateľkou v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu - odporcu nemôžu byť dôvodom jeho zrušenia. Obsahom spisu správneho orgánu ako aj súdneho spisu bolo dostatočne preukázané, že podielnikom L., Í. boli vydané pozemky, vydanie ktorých uplatnili jednotlivé oprávnené osoby ako podielníci a že tieto pozemky boli odňaté podľa zákona č. 81/1949 Zb. SNR. Zoznam oprávnených osôb je pripojený k uplatneniu nároku na navrátenie vlastníctva aj k rozhodnutiu odporcu. Rovnako v konaní nebolo sporné, že Ing. A. R. bol bývalými urbárikmi či ich právnymi nástupcami na uplatnenie reštitučného nároku riadne splnomocnený.

Takto potom spochybňovanie, kto uplatnil v danej veci reštitučný nárok, nie je na mieste, nakoľko v konaní bolo dostatočne preukázané, že napriek označeniu záhlavia žiadosti „Lesný a pasienkový urbariát spoločenstiev obce L., Í., okres Ž.“, súčasťou uplatneného reštitučného nároku sú údaje a zoznamy pôvodných vlastníkov (oprávnených osôb) a zoznamy nových vlastníkov (dedičov alebo správcov) a tiež pripojené prílohy z 28. decembra 1992, ktoré boli adresované Pozemkovému úradu v Ž., svedčia o tom, že v mene členov urbárskeho spoločenstva, ktorí založili toto spoločenstvo zakladajúcou schôdzou 30.03.1992 a ktorí sú identifikovaní menom a priezviskom, reštitučný nárok uplatnila splnomocnená osoba, a to Ing. A. R., ktorý sa stal súčasne predsedom predmetného lesného a pasienkového urbariátu. Ani námietka, ktorú uplatnila navrhovateľka v odvolaní, a to, že v zmysle § 31 odsek 3 Občianskeho zákonníka nemohol Ing. A. R. ako fyzická osoba sám platne a záväzne zastupovať ostatných členov ako oprávnené osoby, neobstojí, a to vzhľadom na ustanovenie § 37 ods. 2 zákona SNR č. 330/1991 Zb., ktoré nevylučuje uplatnenie nároku hoci aj jedným zo spoločných zástupcov; pre platnosť takéhoto poverenia zákon vyžaduje iba to, aby na uplatnenie reštitučného nároku spoločným zástupcom bol udelený súhlas majiteľov väčšiny podielov, ktorá skutočnosť v konaní žiadnym z bývalých urbárikov, resp. ich dedičov spochybnená nebola. V preskúmvanej veci neboli obsahom spisu ani splnomocnencami spochybnené ani ďalšie predpoklady platného poverenia - poverenie na uplatnenie nároku je zrozumiteľné, jednoznačné a je formulované tak, že je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, kto je povereným spoločným zástupcom, ktoré osoby poverenie udělili a na aký konkrétny právny úkon bolo udelené.

Nepochybil preto krajský súd, ak napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie nepovažoval námietky navrhovateľky uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za právne relevantné, také, ktoré by mohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Preto stotožniac sa v zásade s právnym posúdením veci krajským súdom (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) súc tiež viazaný dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) napadnutý rozsudok Krajského súdu v Ž. podľa § 219 ods. 1 OSP s poukazom na § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 veta druhá OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 224 ods. 1 OSP, nakoľko navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporca ani ostatní účastníci náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili (§ 151 ods. 1 v spojení s § 211 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a ani im v tomto odvolacom konaní trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. augusta 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková